

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ

— • —

THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION

2010

Nr. 7

TYRIMAI • GEROJI PATIRTIS
AKTUALIJOS • DISKUSIJOS

RESEARCH • BEST PRACTICE
TOPICALITIES • DISCUSSIONS

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY
KAUNAS 2010

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY

Žurnalą įsteigė
Vytauto Didžiojo universitetas,
leidžia VDU Studijų kokybės centras

Šio žurnalo numerio išleidimą finansavo
Vytauto Didžiojo universitetas.

The Journal was established
by Vytautas Magnus University
and published by its
Centre for Quality of Studies

The edition was financed by Vytautas
Magnus University.

MOKSLINIS REDAKTORIUS / SCIENTIFIC EDITOR

KĘSTUTIS PUKELIS · Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University · LT

REDAKTORIŲ TARYBA / EDITORIAL BOARD

AUDRONĖ ALLAN · Vytauto Didžiojo universitetas /
Vytautas Magnus University · LT

TINEKE A. ABMA · Universiteit Maastricht / Maastricht University · NL

BUKET AKKOYUNLU · Hacettepe üniversitesi / Hacettepe University · TR

JOSÉ-LUIS ARÓSTEGUI · Universidad de Granada / University of Granada · ES

RAIMONDA BRUNEVIČIŪTĖ · Kauno medicinos universitetas /
Kaunas University of Medicine · LT

ALGIRDAS ČIŽAS · Vilniaus Gedimino technikos universitetas /
Vilnius Gediminas Technical University · LT

VINCENTAS DIENYS · Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras /
Qualifications and Vocational Education and Training Development Centre · LT

GINTARAS DIKČIUS · Vilniaus universitetas / Vilnius University · LT

ROMUALDAS GINEVIČIUS · Lietuvos universitetų Rektorių konferencija /
Rectors' Conference of Lithuanian Universities · LT

AUDRONĖ JUODAITYTĖ · Šiaulių universitetas / Šiauliai University · LT

VYTOLIS KUČINSKAS · Klaipėdos universitetas / University of Klaipėda · LT

SAVILLE KUSHNER · University of the West England · UK

TIM MCMAHON · University College Dublin · IRL

MINDAUGAS MISIŪNAS · Lietuvos kolegijų direktorių konferencija /
Directors' Conference of Lithuanian Colleges · LT

JEAN-LUC PATRY · Universität Salzburg / University of Salzburg · A

JUSTINAS SIGITAS PEČKAITIS · Mykolo Romerio universitetas /
Mykolas Romeris University · LT

STEPONAS RAUDONIUS · Lietuvos žemės ūkio universitetas /
Lithuanian University of Agriculture · LT

CHRISTINA SEGERHOLM · Umeå University / University of Umea · SE

HELEN SIMONS · University of Southampton · UK

ROBERT E. STAKE · University of Illinois · USA

EUGENIJUS STUMBRYŠ · Lietuvos mokslo taryba /
Research Council of Lithuania · LT

IVAN SVETLIK · Univerza v Ljubljani / University of Ljubljana · SI

DON F. WESTERHEIJDEN · Universiteit Twente / University of Twente · NL

RIMANTAS ŽELVYS · Vilniaus pedagoginis universitetas /
Vilnius Pedagogical University · LT

PRANAS ŽILIUKAS · Kauno technologijos universitetas /
Kaunas University of Technology · LT

PRATARMĖ

Liuvono komunikatas (2009), įprasminantis Bolonijos proceso idėjų tęstinumą, pabrėžia, kad kokybė išlieka Europos aukštojo mokslo erdvės prioritetas. Nuolatini dėmesys kokybei siejamas su šiais iššūkiais: aukštojo mokslo prieinamumu visoms socialinėms grupėms; mokymusi visą gyvenimą; absolventų įsidarbinimu; į studentą nukreiptomis ir studijų rezultatais pagrįstomis studijomis; studijų, tyrimų ir naujovių vienove; tarptautiniu atvirumu; studentų ir dėstytojų mobilumu; duomenų rinkimu stebėsenos tikslais; įvairialypėmis skaidrumo ir finansavimo šaltinių priemonėmis.

Septintasis žurnalo „Aukštojo mokslo kokybė“ numeris aprėpia įvardytus iššūkius: pirmoje leidinio dalyje straipsnių autoriai ieško sprendimų pasitelkę mokslines išvalgas ir empirinių tyrimų rezultatus; realijų dalyje pateikiami praktiniai sprendimai, susiję su kylančiais aukštojo mokslo kokybės iššūkiais.

A. Kohont ir J. N. Bergoč aptaria aukštojo mokslo kokybės sąvoką, kurią implikuoja Bolonijos reformos dokumentai, ir pagrindinį dėmesį skiria kokybės kaip keitimosi sampratai. Šiame kontekste dėstytojai skatinami naudoti modernias didaktines priemones ir būti aktyvūs besimokančiųjų tobulėjimo proceso dalyviai.

Žmogiškųjų išteklių valdymo vaidmuo straipsnyje įvardijamas pagrindiniu faktoriumi, skatinančiu dėstytojus tobulėti, palaiko organizacijos kultūros pokyčius ir sąlygoja aukštųjų mokyklų akademinio bei administracinio personalo pasirengimą efektyviai reaguoti į naujus iššūkius, kuriuos aukštajam mokslui kelia spartus mokslo ir technologijų vystymasis ir globalizacijos procesai.

PREFACE

The Leuven/Louvain-la-Neuve Communiqué (2009) gives a sense to the continuity of ideas of the Bologna Process and highlights quality as the top priority of the European Higher Education Area. Constant attention given to quality is related to the following challenges: accessibility of higher education to all social groups; lifelong learning; graduate employability; student-centred studies that are based on learning outcomes; unity of education research and innovation; international openness; mobility of students and teachers; data collection for monitoring purposes; multidimensional tools of transparency and funding.

The seventh volume of the journal *The Quality of Higher Education* covers the mentioned challenges: in the first part of the journal, the authors of the articles search for solutions on the basis of scientific insights and results of empiric researches; the part of realities provides practical decisions related to emerging challenges of higher education quality.

Kohont and Bergoč discuss the concept of higher education quality, implicated by the documents of the Bologna Reform. The emphasis is put on the concept of quality as a transformation. In this context teachers are stimulated to use contemporary didactic (teaching/learning) tools and to take active role in the development of learners. The role of human resource management (HRM) is emphasised as the essential factor for teachers' development, for supporting changes in organisational culture and for the preparation of academic and administrative staff of higher education institutions to react effectively to new challenges that higher education faces due to the rapid development of science and technologies, as well as processes of globalisation.

The article by Savickienė raises a problematic issue concerning an insufficient base of the

I. Savickienės straipsnyje keliamas probleminis klausimas: remiantis Bloomo taksonomijos emocine sritimi, studijų rezultatų samprata nepakankamai pagrįsta. Šį klausimą autorė sprendžia paremdama emocinės srities studijų rezultatų formulavimo ir vertinimo kriterijus. Straipsnyje taip pat svarstomos studijavimo pasiekimų vertinimo galimybės minėtoje srityje ir išryškunami emocine sritimi grindžiamų studijų rezultatų raiškos ypatumai Europos ir Lietuvos aukštąjį mokslą reguliuojančiuose dokumentuose.

Dėstymo kokybės vertinimo galimybės naudojantis studentų apklausos duomenimis, atskleidžiamos A. Allan ir N. Pileičikienės straipsnyje. Autorės apžvelgia dėstymo aukštojoje mokykloje sampratą ir išskiria dėstymo kokybės bruožus. Jais remiantis įvertinamos dėstymo kokybės rodiklių, naudotų studentų apklausos instrumente, pagrįstumas ir pristatomos duomenų interpretacijos galimybės.

A. Rutkienė ir M. Teresevičienė pateikia tyrimo rezultatus apie eksperimento planavimo gerinimo galimybes kaip svarbią edukologijos tyrimų kokybės sąlygą. Pabrėžiama, kad užtikrinti pagrįstumą ir patikimumą eksperimento planavimo etape – svarbi prielaida tyrimų kokybei laiduoti. Pateikti empirinio tyrimo duomenys rodo, kad edukologijos doktorantai eksperimento planavimą tapatina su viso disertacijos tyrimo planavimu, įvardija grėsmes, kylančias dėl nepakankamai įvertinto eksperimento pagrįstumo bei patikimumo planavimo etape. Straipsnyje keliami išsamesnių tyrimų, skirtų tikslesnėms eksperimentinio planavimo gerinimo gairėms nustatyti, būtinybė.

K. Pukelis ir N. Pileičikienė pagrindžia būtinybę aukštųjų mokyklų studijų programose gerinti bendrųjų mokėjimų ugdymo galimybes. Autoriai pateikia bendrųjų mokėjimų sampratą ir jų ugdymo svarbą absolventams

conception of learning outcomes in the Bloom's taxonomy affective domain. This issue is being solved on the basis of criteria for formulation and assessment of learning outcomes in the affective domain. The possibilities for the assessment of learning achievements in the mentioned domain are identified. The peculiarities of learning outcomes in the affective domain discussed in the documents regulating European and Lithuanian higher education are shown.

Possibilities for teaching quality assessment based on student survey data are revealed in the article by Allan and Pileičikienė. The authors review the conception of teaching in a higher education institution and distinguish the features of teaching quality. They are applied for the evaluation of validity of teaching quality indicators that have been used in the student survey instrument. The article also presents possibilities for the interpretation of data.

Rutkienė and Teresevičienė present results of the research on the possibilities for the improvement of experiment planning as an important precondition for the quality of educational research. The article emphasises that ensuring validity and reliability in the stage of experiment planning is an important precondition for the quality of researches. The data of the presented research reveal that doctoral students of education study programmes approach the planning of the experiment as the planning of the whole dissertation research. The data also indicate threats, arising due to insufficiently evaluated validity and reliability of experiment during the planning stage. The article points to the necessity of more extensive researches, aimed at determining more accurate guidelines for the improvement of experiment planning.

Pukelis and Pileičikienė justify the necessity of the improvement of possibilities for development of generic skills in study programmes of higher education institutions. The authors provide the concept of generic skills and underline the importance of their development for

įsidarbinti, sėkmingai konkuruoti darbo rinkoje, karjerai plėtoti bei visuomenės gerovei.

Straipsnyje aptariami Lietuvos universitetų ir kolegijų absolventų bendrųjų mokėjimų atitiktis darbo rinkos poreikiams tyrimo metodika ir gauti tyrimo rezultatai, apžvelgiamos galimybės gerinti studijų programų rengimo kokybę šioje srityje.

Kaita ir keitimasis kaip efektyvios kokybės vadybos sistemos pagrindas atskleidžiami

M. Misiūno ir I. Stravinskienės straipsnyje. Aptariamas aukštosios mokyklos darbuotojų psichologinis ir elgesio atsakas į diegiamą kokybės vadybos sistemą, pateikiami darbuotojų keitimosi etapai, išryškunami darbuotojų valdymo ypatumai kokybės vadybos sistemas diegiančiose aukštojo mokslo institucijose.

Universitetinių studijų kaip paslaugos kokybės vertinimo galimybė aptariama R. Pukelytės straipsnyje. Pabrėžiama, kad universitetinės studijos turi būti kokybiškos – ne tik turiniu, bet ir administravimo lygmeniu.

Autorė pagrindžia vertinimo dimensijas ir kriterijus, taikytinus universitetinių studijų kaip paslaugos kokybei vertinti. Išskiriamos septynios kokybės vertinimo dimensijos – patikimumas, reagavimas, kompetentingumas, bendravimas, saugumas, kliento pažinimas, apčiuopiamumas – ir apibūdinami jas nusakantys kriterijai.

A. Rostlund ir I. Savickienės straipsnyje siekiama atsakyti į probleminius klausimus: kokias procedūras ir kokius etapus turi apimti išorinis kolegijų įvertinimas, kokios kliūtys kyla šias procedūras taikant, kaip tas procedūras patobulinti, kad įvertinimo procesas būtų kokybiškas, o įvertinimo metu gauti rezultatai veiksmingesni?

Atsakymai atskleidžiami pagrindus kolegijų išorinio įvertinimo struktūrą aukštojo neuniversitetinio mokslo sektoriuje, įvardius šio proceso metu kylančias problemas ir jų sprendimo galimybes.

graduate employability, successful competition in the labour market, career development and welfare of the society. The article introduces methodology and results of the research on the match between generic skills of Lithuanian universities' and colleges' graduates and labour market needs, as well as reviews potentialities for the improvement of the quality of study programmes development in this field.

Change and transition as the base of effective quality management system are introduced in the article by Misiūnas and Stravinskienė. Psychological and behavioural responses of high school staff towards quality management system being implemented are discussed; transition phases of the employees are introduced; specific features of staff management in higher education institutions introducing quality management systems are highlighted.

A possibility to assess university studies as a service is reviewed in the article by Pukelytė. It is emphasised in the article that university studies have to be of high quality both in their content and in the administrative level. The author validates assessment dimensions and criteria applied to the assessment of university studies as a service. Seven dimensions for quality assessment (reliability, responsiveness, competence, communication, security, understanding the client, tangibility) and criteria that describe these dimensions are distinguished.

The article by Rostlund and Savickienė aims to solve the following problematic issues: what procedures and stages need to be covered by external evaluation of colleges, what problems are faced when applying these procedures, how these procedures could be improved for the process of evaluation to be of high quality and for the results of evaluation to be more effective? The answers are revealed by validating the structure of external evaluation of colleges at the level of the non-university higher education sector and by defining problems faced during this process and possibilities for their solution.

Žurnalo realiųjų dalyje pristatomi du teisės aktai (*Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašas ir Vykdomų studijų programų vertinimo eigos aprašas ir metodiniai nurodymai*), reglamentuojantys studijų programų kokybę Lietuvoje. Šioje dalyje aptariami du tarptautiniai projektai, galintys paveikti aukštojo mokslo kokybę – *Aukštasis mokslas kaip strateginių kompetencijų kūrėjas* ir *Profesinio mokymo programų rengėjų akreditacijos centras*. Aktualijų skyriuje J. Kuprienė apibendrina atviros prieigos prie Lietuvos mokslinių publikacijų problemas ir galimybes. Realijų dalies pabaigoje pateiktas Vytauto Didžiojo universiteto Socialinių mokslų fakulteto Edukologijos katedroje apgintų švietimo kokybės vadybos srities magistro darbų sąrašas.

Žurnalas padeda spręsti aukštojo mokslo kokybės iššūkius, bet neaprepia visų atsakymų į kylančius klausimus. Kviečiame skaitytojus susipažinti su pristatytais tyrimais ir realijomis, diskutuoti aktualiais kokybės klausimais ir jų pagrindu atliktų tyrimų rezultatus pateikti kitų žurnalo numerių straipsniuose. Ypač svarbi vieningos Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės aktualija – studijų proceso grindimas studijų rezultatais, susietais su nacionalinėmis kvalifikacijų (kai kuriose šalyse ir kreditų) sąrangomis bei Europos kvalifikacijų sąranga.

Two legal acts (*Description of Procedures for Study Programme External Assessment and Accreditation and Methodical Guidelines and Description of the Process of Study Programme Assessment*) that regulate study programme quality in Lithuania are presented in the part of realities. This part also discusses two international projects that can influence higher education quality – *Higher Education as a Generator of Strategic Competencies* and *Accreditation Centre for VET Curriculum Developers*. In the section of topicalities, Kuprienė generalises problems and possibilities of open access to Lithuanian scientific publications. At the end of realities, a list of master thesis papers from the field of education quality management that have been defended at the Department of Educology, Faculty of Social Sciences, Vytautas Magnus University is provided.

The journal helps to solve challenges of higher education quality but does not cover all answers to emerging questions. We invite our readers to get acquainted with the presented researches and realities, to discuss relevant questions on quality and provide results of researches concerning these questions in other journal volumes. An extremely important topicality of quality in the common *European higher education area* is justifying the study process on learning outcomes related to national qualifications (and credits in some countries) frameworks and the European Qualifications Framework.

Redaktorių tarybos vardu
On behalf of the Editorial Board

KĘSTUTIS PUKELIS

IZABELA SAVICKIENĖ

TURINYS • CONTENTS

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖS TYRIMAI RESEARCH ON QUALITY OF HIGHER EDUCATION	11
<hr/>	
Andrej KOHONT, Jana NADOH BERGOČ	12
ĮGYVENDINANT BOLONIJOŠ REFORMĄ – KOKYBĖS SAMPRATA IR ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO VAIDMUO AUKŠTOJO MOKSLO SISTEMOJE ON THE WAY INTO THE BOLOGNA REFORM – A CONSIDERATION OF THE QUALITY AND THE ROLE OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION SYSTEM	
<hr/>	
Izabela SAVICKIENĖ	37
STUDIJŲ REZULTATŲ SAMPRATA PAGAL BLOOMO TAKSONOMIJOS EMOCINĘ SRITĮ CONCEPTION OF LEARNING OUTCOMES IN THE BLOOM'S TAXONOMY AFFECTIVE DOMAIN	
<hr/>	
Audronė ALLAN, Nora PILEIČIKIENĖ	60
DĖSTYMO KOKYBĖS VERTINIMAS UNIVERSITETINĖSE STUDIJOSE: STUDENTŲ APKLAUSOS PANAUDOJIMO GALIMYBĖS TEACHING QUALITY ASSESSMENT IN UNIVERSITY STUDIES: POSSIBILITIES FOR APPLICATION OF STUDENT SURVEY	
<hr/>	
Aušra RUTKIENĖ, Margarita TERESEVIČIENĖ	88
EKSPERIMENTO PLANAVIMO GERINIMAS – SVARBI EDUKOLOGINIŲ TYRIMŲ KOKYBĖS PRIELAIDA IMPROVEMENT OF EXPERIMENT PLANNING AS AN IMPORTANT PRECONDITION FOR THE QUALITY OF EDUCATIONAL RESEARCH	
<hr/>	
Kęstutis PUKELIS, Nora PILEIČIKIENĖ	108
BENDRŲJŲ MOKĖJIMŲ UGDYMO GERINIMAS AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ STUDIJŲ PROGRAMOSE: ABSOLVENTŲ POŽIŪRIS IMPROVEMENT OF GENERIC SKILLS DEVELOPMENT IN STUDY PROGRAMMES OF HIGHER EDUCATION: THE GRADUATES' VIEWPOINT	
<hr/>	
Mindaugas MISIŪNAS, Inga STRAVINSKIENĖ	132
KAITA IR KEITIMASIS – EFEKTYVIOS KOKYBĖS VADYBOS SISTEMOS PAGRINDAS CHANGE AND TRANSITION – THE BASIS OF THE EFFECTIVE QUALITY MANAGEMENT SYSTEM	
<hr/>	
Rasa PUKELYTĖ	155
UNIVERSITETINIŲ STUDIJŲ KAIP PASLAUGOS KOKYBĖS VERTINIMAS: DIMENSIJOS IR KRITERIJAI QUALITY ASSESSMENT OF UNIVERSITY STUDIES AS A SERVICE: DIMENSIONS AND CRITERIA	
<hr/>	
Aušra ROSTLUND, Izabela SAVICKIENĖ	176
KOLEGIJŲ IŠORINIO ĮVERTINIMO STRUKTŪRA, PROBLEMOS IR JŲ SPRENDIMO GALIMYBĖS STRUCTURE, PROBLEMS AND POSSIBILITIES FOR THEIR SOLUTION IN EXTERNAL EVALUATION OF COLLEGES	

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖS REALIJOS REALITIES OF HIGHER EDUCATION QUALITY	200
<hr/>	
TEISĖS AKTAI • LEGAL ACTS	202
<hr/>	
STUDIJŲ PROGRAMŲ IŠORINIO VERTINIMO IR AKREDITAVIMO TVARKOS APRAŠAS DESCRIPTION OF PROCEDURES FOR STUDY PROGRAMME EXTERNAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION	202
VYKDOMŲ STUDIJŲ PROGRAMŲ VERTINIMO EIGOS APRAŠAS IR METODINIAI NURODYMAI METHODICAL GUIDELINES AND DESCRIPTION OF THE PROCESS OF STUDY PROGRAMME ASSESSMENT	213
<hr/>	
PROJEKTAI • PROJECTS	219
<hr/>	
AUKŠTASIS MOKSLAS KAIP STRATEGINIŲ KOMPETENCIJŲ KŪRĖJAS HIGHER EDUCATION AS A GENERATOR OF STRATEGIC COMPETENCIES	219
PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ RENGĖJŲ AKREDITACIJOS CENTRAS – ES FINANSUOTAS PROJEKTAS UŽTIKRINTI ELEKTRONINIO MOKYMO PROGRAMŲ RENGIMO KOKYBĘ EUROPOJE ACCREDITATION CENTRE FOR VET CURRICULUM DEVELOPERS – EU FUNDED PROJECT FOR ENSURING STANDARD HIGH QUALITY ELECTRONIC TRAINING MATERIAL DEVELOPMENT ALL OVER EUROPE	222
<hr/>	
AKTUALIJOS • TOPICALITIES	226
<hr/>	
ATVIROS PRIEIGOS PRIE LIETUVOS MOKSLINIŲ PUBLIKACIJŲ PROBLEMOS IR GALIMYBĖS PROBLEMS AND POSSIBILITIES OF OPEN ACCESS TO LITHUANIAN SCIENTIFIC PUBLICATIONS	226
<hr/>	
APGINTI DARBAI • DEFENDED THESIS PAPERS	248
<hr/>	

APGINTI DARBAI • DEFENDED THESIS PAPERS

2010 M. BIRŽELIO MĖN. VYTAUTO
DIDŽIOJO UNIVERSITETE APGINTI
MAGISTRO DARBAI ŠVIETIMO KOKYBĖS
VADYBOS SRITYJE:

MASTER'S THESES IN THE DOMAIN OF
EDUCATION QUALITY MANAGEMENT
DEFENDED AT VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY IN JUNE 2010

Mokytojų, įgyvendinančių rengimo šeimai ir
lytiškumo ugdymo programą,
profesinio tobulėjimo poreikiai

Professional Development Needs for Teachers
Implementing the Programme of Preparation for
Family and Sexuality Education

Saulė BOICOVA

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistrė
Department of Educology at the faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

Socialinio pedagogo „perdegimo sindromo“ raiškos
sąsajos su jo veiklos kokybe bendrojo lavinimo
mokykloje

Links Between the Expression of Social Pedagogue
„Burnout Syndrome“ and His Activity in a School of
General Education

Aistė GARLIAUSKAITĖ

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistrė
Department of Educology at the faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

Ikimokyklinio ugdymo pedagogų
kvalifikacijos tobulinimo kokybės atitiktis
pedagogų profesinio tobulinimosi poreikiams

Conformity of Qualification Improvement Quality
for Preschool Education Pedagogues to the Needs of
Pedagogue Professional Self-improvement

Daiva NEŠUKAITIENĖ

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistrė
Department of Educology at the faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

VDU Socialinių mokslų fakulteto
bakalauro studijų kaip paslaugos
kokybės vertinimas studentų požiūriu

Quality Assessment of Bachelor Studies
as a Service at the Faculty of Social Sciences in
VMU: Students' Attitude

Rasa PUKELYTĖ

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistrė
Department of Educology at the faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

Komunikacijos tarp bendrojo lavinimo mokyklos
bendruomenės narių reikšmė
mokyklos veiklos kokybei

Importance of Communication Among the
Community at the School of General Education
on the Quality of School Activity

Kristina VIRBAŠIŪTĖ

*VDU Socialinių mokslų fakultetas, Edukologijos katedra, edukologijos magistrė
Department of Educology at the faculty of Social Sciences, VMU, Master of Educology*

Žurnalas „AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ“ leidžiamas ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Rankraščiai priimami lietuvių arba anglų kalbomis, recenzuojami anonimiškai dvejų recenzentų (atskirais atvejais – trijų recenzentų) ir spausdinami su vertimu atitinkamai į lietuvių arba anglų kalbas.

Žurnalo realijų dalyje pateikiama Lietuvos ir užsienio aukštojo mokslo kokybės raidos kronika: informacija apie apgintus ir publikuotus mokslinius darbus, įvykusias ir būsimas konferencijas, nacionalinius ir tarptautinius projektus mokymo / studijų kokybės srityje, studijų programų ir aukštojo mokslo institucijų tarptautinę akreditaciją, teigiamą aukštojo mokslo kokybės tobulinimo patirtį Lietuvoje bei užsienyje, teisės aktus ir įstatymus, reglamentuojančius aukštojo mokslo kokybę, kitus reikšmingus įvykius studijų ir tyrimų kokybės gerinimui.

STRAIPSNIŲ PATEIKIMO TAISYKLĖS

Spausdinimui pateikiami straipsniai, parašyti lietuvių arba anglų kalbomis.

Straipsniai rašomi MS Word teksto redaktoriaus programoje, Times New Roman 12 punktų šriftu.

Straipsniai neturi viršyti 10 standartinio dydžio puslapių, su vienos eilutės tarpais bei esant tokiems atstumams nuo puslapio kraštų: nuo viršaus – 2 cm, iš apačios – 2 cm, iš kairės – 3 cm, iš dešinės – 1 cm. Priedai neturėtų viršyti 5 puslapių.

Straipsnio struktūra turėtų būti tokia:

- Straipsnio pavadinimas (14 pt, bold).
- Autoriaus vardas ir pavardė, institucija, kuriai atstovauja, arba, jei tokios nėra, miestas ir šalis, kur autorius gyvena (12 pt, italic).
- Santrauka (200-600 spaudos ženklų apimties): glaustas straipsnio pristatymas.
- Pagrindinių sąvokų, naudojamų straipsnyje, aptariant pagrindinius aukštojo mokslo kokybės reiškinius, apibrėžimai.

The journal “THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION” is published at least once a year. Manuscripts are accepted in Lithuanian or English languages, reviewed using blind peer review method by two reviewers (in special cases – three reviewers) and published adequately providing translation into Lithuanian or English languages.

Realities section of the journal includes chronicle of the development of higher education quality in Lithuania and foreign countries, namely information concerning defended and published scientific works, past and future scientific conferences, national and international projects in teaching/learning or study quality, international accreditation of higher education institutions and study programmes, best practice of the development of higher education institutions and study programmes, best practice of the development of higher education quality in Lithuania and abroad, legislation and decrees of law regulating quality of higher education, and other significant events improving quality of studies and research.

REQUIREMENTS FOR MANUSCRIPTS

Manuscripts should be presented in English or Lithuanian.

Manuscripts should be written by MS Word, using Times New Roman font, in 12 point.

Manuscripts should not exceed 10 standard size pages, with single spacing and the following margins: top – 2 cm, bottom – 2 cm, left – 3 cm, right – 1 cm. Annexes should not exceed 5 pages.

Manuscripts should be of the following structure:

- The title of the manuscript (in 14 pt, bold)
- Author's name and surname, the name of the institution he/she represents or, if none, the city and country of residence (in 12 pt, italic).
- An abstract (200–600 characters): a brief presentation of the manuscript.
- Key words used to discuss the principal phenomena of higher education quality, found in the manuscript, and definitions (descriptions) of these concepts.

- Įvadas, kuris galėtų aprėpti šiuos klausimus: paaiškinimą, kodėl tema yra aktuali / svarbi, tyrimo problemą, glaustą straipsnio struktūrą ir kita.

- Tyrimo aprašymas ir analizė pristatoma sunumeruotuose skyriuose (ar poskyriuose) su pavadinimais. Tai gali būti tyrimo rezultatų, jų svarbos ir reikšmės tyrimo ir / ar studijų kokybės plėtoje pristatymas. Empirinio tyrimo atveju, pagrindinėje dalyje turėtų būti teorijos, hipotezių, procedūrų, rezultatų ir aptarimo skyriai.

- Glaustos ir struktūrizuotos išvados bei rekomendacijos.

- Literatūros sąrašas.

- Prieduose, jei reikia, turėtų būti pateikiama bet kokia kita papildoma informacija.

- Atskirame puslapyje turėtų būti pateikta informacija apie autorių – vardas, pavardė, institucija, mokslo interesų kryptys, kontaktinė informacija (adresas, elektroninio pašto adresas, nuoroda į asmeninį internetinį puslapį).

Kiti reikalavimai straipsniui

Citavimas:

- Rankraščiuose reikėtų apsiriboti tik formaliomis citatomis, kurios nepažeidžia autorių teisių reikalavimų.

- Straipsnio tekste pateikiama tokia informacija: cituojamo autoriaus pavardė ir kūrinio leidimo metai (pavyzdžiui, Petraitis, 2003 arba Petraitis, Juozaitis, 2004)

- Jei tiksli citata, pateikiama tekste, po kūrinio metų dar pateikiamas puslapis, kuriame galima rasti citatą (pavyzdžiui, Petraitis, 2003, p. 23 arba Petraitis, Juozaitis, 2004, p. 23–24).

- Internetinis šaltinis traktuojamas kaip ir kitos publikacijos su autoriumi bei metais. Jei negalima nustatyti autoriaus, rašykite URL, pavyzdžiui, URL, 2003 arba URL (data nenurodyta).

Literatūros sąrašas:

- Literatūros sąrašė pateikiamos tekste minimos publikacijos, išdėstytos alfabetine tvarka, nurodant pavardę, inicialus, metus (skliaustuose), pavadinimą, šaltinį (pavyzdžiui,

- An introduction, which could cover the following issues: the explanation why the topic is relevant/urgent, the research problem, a short structure of the paper, and other issues.

- The description and analysis of the research presented in numbered and entitled sections (and subsections). They could involve the presentation of research results, their significance and importance for the development of research and/or study quality. In case of empirical research, the main part should contain chapters on theory, hypotheses, procedures, results and discussion.

- Brief and structured conclusions and recommendations.

- References.

- Any other additional information, if necessary, could be included in annexes.

- On a separate page: information about the author – name, surname, institution, research interests, information for contacts (address, email, link to personal web page).

Other requirements for manuscripts

Quotation:

- Manuscripts should limit formal quotations to those held by copyright.

- The references in the text are presented by pointing author's surname, and the year of publication (for example, Petraitis, 2003 or Petraitis, Juozaitis, 2004)

- When exact quotations are included, the page where the quotation can be found follows the year (for example, Petraitis, 2003, p. 23 or Petraitis, Juozaitis, 2004, p. 23–24).

- Internet resources are treated like other publications with author and year. If the author cannot be identified, put the URL, for instance, URL, 2003 or URL (not dated).

References:

- In the references the publications that are mentioned in the text should be listed in an alphabetical order with indication of surname, initials, year (in brackets),

žurnalas ar redaguota knyga – italic – bei jos redaktoriai), miestas, kuriame kūriny s išleistas, leidykla ir puslapiai. Žemiau pateikiami pavyzdžiai, kaip rengiant literatūros sąrašą pristatyti publikacijas žurnale, knygoje ir monografijoje:

- Petraitis K. (2004). *Kokybė ir kiekybė // Aukštojo mokslo kokybė*, 1. Kaunas: VDU, p. 25–37.

- Juozaitis J., Petraitis K. (1999). Kas yra kokybė? // *Kokybės klausimai*. (Red. Kalvinas R.). Vilnius: Tyto Alba, p. 15–29.

- Juozaitis S. (2000). *Švietimo kokybė*. Vilnius: Alma Litera, 268 p.

Internetiniai puslapiai literatūros sąrašė turi būti pristatomi taip: straipsnio autoriaus pavardė, inicialai (jei pavardė nežinoma, rašykite URL), metai, pavadinimas, URL ir parsiuntimo data, pavyzdžiui:

- Hämäläinen K., Pehu-Voima S., Wahlén S. (2001). *Institucinis vertinimas Europoje*. Internetinis adresas: <http://www.enqa.net/texts/institutional.pdf>. Puslapis aplankytas 2004 m. birželio 10 d.

- *Kokybės procedūros Europos aukštajame moksle* (2003). Internetinis adresas: <http://www.enqa.net/texts/procedures.pdf>. Puslapis aplankytas 2004 m. birželio 19 d.

Sutrupinimai:

- Pirmą kartą naudojant akronimą, tokį kaip UNESCO, pirma turėtų būti pateikiamas pilnas pavadinimas arba pilnas pavadinimas turėtų būti pateikiamas skliausteliuose. Turėtų būti vengiama tokių sutrupinimų kaip Nr., t. t. bei vs.

- Lentelėse naudojami sutrupinimai bei simboliai turėtų sutapti su naudojamais tekste arba paaiškinti išnašose puslapio apačioje.

Vaizdinė informacija:

- Lentelės yra pateikiamos su pavadinimais pateiktais eilutės centre, lentelės numeris pateikiamas eilute aukščiau dešinėje.

- Paveikslai, diagramos ir schemos taip pat yra numeruojamos, jų pavadinimai pateikiami eilutės centre paveikslų apačioje. Prašome pateikti geriausiai matomas, juodai–baltas kopijas.

title, source (for example, journal or edited book (italic) and its editors), city of publishing, publisher and pages. The following examples are given for a publication in a journal, the one in a book, and a monograph:

- Petraitis K. (2008). *Quality and Quantity // Quality of Higher Education*, 1. Kaunas: VMU, p. 25–37.

- Juozaitis J., Petraitis K. (2008). What is Quality? In Kalvinas R. (Eds.), *Issues on Quality*. Vilnius: Tyto Alba, p. 15–29.

- Juozaitis S. (2008). *Quality of Education*. Vilnius: Alma Litera, 268 p.

Internet homepages should be put with surname, initial (if the name is not known, put the URL), year, title, URL and date of retrieval, for instance:

- Hämäläinen K., Pehu-Voima S., Wahlén S. (2008). *Institutional Evaluation in Europe*. Available at <http://www.enqa.net/texts/institutional.pdf>. Site visited 10th June 2004.

- *Quality Procedures in European Higher Education* (2003). Available at <http://www.enqa.net/texts/procedures.pdf>. Site visited 19th June 2008.

Abbreviation:

- When an acronym is used for the first time, such as UNESCO, it should follow its full title or its title should be presented in brackets. Abbreviations such as No., etc., and vs., should be avoided.

- Abbreviations and symbols used in the tables should match ones used in the text or they need to be explained in the footnotes.

Visual information:

- Tables are presented with titles given in the center of the text, and their numeration is given above on the right.

- Pictures, diagrams and schemes are also numbered and their titles are given below, centered. Please provide the best possible copies in black and white.

Išnašos:

- Išnašos gali būti naudojamos trumpiems paaiškinimams.
- Literatūros sąrašui nurodyti išnašos nenaudojamos.
- Išnašose gali būti pateikiamos trumpos padėkos.
- Kitais atvejais jų turėtų būti vengiama.

Pristatymas:

Straipsnio kopija privalo būti pasirašyta autoriaus (autorių) ir atsiųsta paštu. Elektroninė straipsnio versija išsiunčiama elektroniniu paštu.

PRENUMERATA

- Priimama iš Lietuvos ir užsienio šalių skaitytojų faksu, elektroniniu arba paprastu paštu, nurodant užsakomų egzempliorių skaičių, užsakovą ir adresą.
- Žurnalo kaina – 30 Lt (prenumeratoriams Lietuvoje), 35 eurai (prenumeratoriams kitose šalyse).

LEIDYKLOS SĄSKAITA

Vytauto Didžiojo universitetas
Studijų kokybės centras
Žurnalas „Aukštojo mokslo kokybė“
AB SEB bankas
A/s LT04 7044 0600 0284 8625
Banko kodas 70440

REDAKCIJOS ADRESAS

Vytauto Didžiojo universitetas
Studijų kokybės centras
S. Daukanto g. 27–314
LT-44249, Kaunas, Lietuva
Tel.: (837) 327972
Faks.: (837) 327973
El. p.: zur_amk@skc.vdu.lt

Footnotes:

- Footnotes could be used for short explanations.
- Footnotes should not be used for references.
- Brief acknowledgements could be included in footnotes.
- In other cases footnotes should be avoided.

Delivery:

A copy of the manuscript, being printed in the journal must be signed by the author (authors) and delivered by mail. An electronic version of the manuscript should be sent by email.

SUBSCRIPTION

- Subscription is accepted from Lithuanian and foreign readers by e-mail, fax or by post providing the number of copies wanted, the name of subscriber and the address.
- The price of the copy of journal 30 Lt (applies for Lithuanian delivery addresses), 35 Euro (applies for delivery addresses outside Lithuania).

ACCOUNTS OF PUBLISHING HOUSE

Vytautas Magnus University
Centre for Quality of Studies
Journal “The Quality of Higher Education”
IBAN LT04 7044 0600 0284 8625
Favour – Vytautas Magnus University
Beneficiary bank: AB SEB bankas
Bank code: 70440
BIC CODE CBVILT2X

ADDRESS OF THE PUBLISHER

Vytautas Magnus University
Centre for Quality of Studies
S. Daukanto g. 27–314
LT-44249, Kaunas, Lithuania
Phone: (+370 37) 327973
Fax.: (+370 37) 327973
E-mail: zur_amk@skc.vdu.lt

STRAIPSNIŲ RECENZENTAI / MANUSCRIPT REVIEWERS

ALLAN AUDRONĖ • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT
BRUNEVIČIŪTĖ RAIMONDA • Kauno medicinos universitetas / Kaunas University of Medicine • LT
ČIŽAS ALGIRDAS • Vilniaus Gedimino technikos universitetas / Vilnius Gediminas Technical University • LT
DAUKILAS SIGITAS • Lietuvos žemės ūkio universitetas / Lithuanian University of Agriculture • LT
DIENYS VINCENTAS • Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras /
Qualifications and Vocational Education and Training Development Centre • LT
GINEVIČIUS ROMUALDAS • Lietuvos universitetų Rektorių konferencija / Rectors' Conference of Lithuanian Universities • LT
JUODAITYTĖ AUDRONĖ • Šiaulių universitetas / Siauliai University • LT
KUČINSKAS VYTOLIS • Klaipėdos universitetas / University of Klaipėda • LT
KVEDARAVIČIUS JONAS • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT
MCMAHON TIM • Universitu College Dublin • IRL
MISIŪNAS MINDAUGAS • Lietuvos kolegijų direktorių konferencija / Directors' Conference of Lithuanian College • LT
NIESSEN THEO • Fontys Hogescholen / Fontys University of Applied Sciences • NL
PATRY JEAN-LUC • Universitāt Salzburg / University of Salzburg • A
PUKELIS KĘSTUTIS • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT
RAUDONIUS STEPONAS • Lietuvos žemės ūkio universitetas / Lithuanian University of Agriculture • LT
RUTKIENĖ AUŠRA • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT
SAVICKIENĖ IZABELA • Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University • LT
SEGERHOLM CHRISTINA • Umeå University / University of Umea • SE
ŽELVYS RIMANTAS • Vilniaus pedagoginis universitetas / Vilnius Pedagogical University • LT
ŽILIUOKAS PRANAS • Kauno Technologijos universitetas / Kaunas University of Technology • LT

ŽURNALA „AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ“ GALITE RASTI ŠIOSE ELEKTRONINĖSE DUOMENŲ BAZĖSE:
JOURNAL „THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION“ IS PLACED IN THESE DATA BASES:

ERIC

(Education Resources Information Center)

<http://www.eric.ed.gov>

EBSCO duomenų bazė / EBSCO Publishing

(Education Research Index)

<http://www.epnet.com/titleLists/er-coverage.pdf>

(Education Research Complete)

<http://www.epnet.com/titleLists/eh-coverage.pdf>

CEEOL

Centrinės ir Rytų Europos elektroninė duomenų bazė /

Central and Eastern European Online Library

<http://www.ceeol.com/aspx/publicationlist.aspx>

MLA

Modern Language Association International Bibliography

<http://www.mla.org>

IndexCopernicus

<http://www.indexcopernicus.com>

AUKŠTOJO MOKSLO KOKYBĖ
THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION
2010 / 7

UDK 378.1(474.5) Mokslinės kalbos redaktorė / Scientific Language Editor IZABELA SAVICKIENĖ
Au55 Vadybininkės / Managers INA KLIMAVIČIENĖ, JOVITA GUDAITYTĖ
Meninė redaktorė / Designer RITA PENKAUSKIENĖ
Viršelio dailininkas / Cover Designer GEDIMINAS PEMPĖ
Kalbos redaktorės / Language Editors VIRGINIJA VASILIAUSKIENĖ, RENATA ENDZELYTĖ
Vertėjos / Translators ALDONA VOSYLIŪTĖ, AURELIJA SKURVYDAITĖ
Maketuotoja / Paste-up artist IRENA SABALIAUSKAITĖ

Viršelyje pavaizduoti visų Lietuvos aukštųjų mokyklų ženklai.
The cover reflects logos of all Lithuanian higher schools.

ISSN 1822-1645

Tiražas 200 egz.
Spaustuvė „MORKŪNAS ir Ko“, Draugystės g. 17, LT-51229 Kaunas, Lietuva